

Van MilieuKeur naar PlanetProof

door Kees Vogelaar, Teeltspecialist binnen AgroVision

Naast bekende certificaten GlobalGAP en VoedselVeiligheid Akkerbouw maakt in de akkerbouw en groenteteelt een nieuwe certificaat zijn opwachting. Als het aan de Nederlandse retailers (vertegenwoordigd door twee derde van de markt) ligt, moeten aardappelen, groenten en fruit (AGF) voortaan onder het label PlanetProof in de schappen liggen.

Kees Vogelaar, Teeltspecialist binnen AgroVision, vertelt over de impact op teelten en telers: “Het duurzaamheidskeurmerk, voluit ‘On the Way to PlanetProof’, dat Milieukeur opvolgt, is op verschillende punten aangescherpt. Naast Jumbo zullen ook andere supermarkten zoals Aldi, Lidl en leden van inkooporganisatie SuperUnie (Plus, Spar, Sligro, Hoogvliet, Coop, etc) de nieuwe standaard opnemen in het inkoopbeleid. Daarmee verandert het van relatief onbeduidend SMK keurmerk naar hét keurmerk voor aardappelen, groenten en fruit. Het areaal groeit de komende jaren naar verwachting dan ook sterk. Eind 2017 was dat voor de open teelt van aardappelen en groenten nog geen 7500 ha met ongeveer 300 gecertificeerde bedrijven.

Bonus en malus-punten

On the way to PlanetProof bevat een groot aantal eisen. Uiteenlopend van gewasbescherming, water, bemesting, bodemvruchtbaarheid, biodiversiteit, energie tot eisen op het gebied van verpakkingen, afval en reiniging. Het schema bevat een systeem van bonus en malus-punten en een maximum aan de hoeveelheid actieve stof per hectare, afhankelijk van het gewas.

Telers moeten voor open teelten 10 bonuspunten behalen naast de compensatie van maluspunten. Dit kan

bijvoorbeeld op het gebied van duurzame energie. Is het energieverbruik van het bedrijf 100% duurzaam (zonnepanelen), dan levert dat 10 bonuspunten op. Het gebruik van resistente rassen geeft 3 bonuspunten. Schoffelen in plaats van een bodemherbicide 2 bonuspunten, het gebruik van Beslissing Ondersteunende Systemen levert 4 bonuspunten op, etcetera. Een deel van de telers zal bonuspunten moeten sprokelen om de puntengrens te halen.

Groene middelen zoals Serenade, Contans, Xentari en Flipper tellen niet mee in de berekening van de hoeveelheid werkzame stof. Als extra stimulans voor het inzetten van deze middelen die een alternatief vormen voor chemische gewasbeschermingsmiddelen, leveren ze bij gebruik bonuspunten op.

Er zijn binnen PlanetProof ook diverse middelen niet toegestaan, omdat er een milieuvriendelijker alternatief voorhanden is. Voorbeelden zijn:

- diflufenican (o.a. Herold en Othello)
- ethofumesaat (o.a. Tramet)
- fenpropimorf (o.a. Opus Team)
- haloxyfop-P-methyl (Gallant 2000)
- metconazool (o.a. Caramba)
- nicosulfuron (o.a. Samson).

Kees Vogelaar:

‘Op een aantal punten kunnen we het u makkelijker maken om aan de voorwaarden te voldoen.’

Glyfosaat is binnen PlanetProof wel toegestaan, maar daarvoor geldt een actieve stofnorm op bedrijfsniveau. Tot maximaal 1,5 kilo per hectare per jaar maar wel goed voor 1 tot 3 maluspunten.

Schadelijke actieve stoffen, waarvoor geen milieuvriendelijker alternatief is, zijn binnen PlanetProof toegestaan. Ze leveren echter wel maluspunten op. Vaak zijn ook aanvullende emissie reducerende maatregelen verplicht om het effect op waterorganismen te minimaliseren. Voorbeelden van middelen in deze categorie zijn MCPA, mancozeb, Stomp, Pyramin, Basagran en Somicidin Super. Elke toepassing, per werkzame stof levert een minpunt op. Bij LDS voor de onkruidbestrijding geldt per toegepaste actieve stof maximaal één punt aftrek, los van het aantal toepassingen. Gebruik van deze middelen moet de teler compenseren met bonuspunten, die behaald zijn met maatregelen die bijdragen aan een duurzame teelt. Dit zijn de keuzemaatregelen maar wel beperkt tot de thema's gewasbescherming, bodemvruchtbaarheid en biodiversiteit & landschap.

Controle

Stichting Milieu Keur hanteert harde normen en controleert telers daarop. SMK heeft wel een calamiteitenregeling als vangnet opgenomen. Kunnen telers een ziekte of plaag niet met de bij PlanetProof toegestane middelen onder controle houden, dan kan een teler in de calamiteitenregeling een ontheffing aanvragen. Er kan dan incidenteel een verruiming van de actieve stofnorm of toepassing van een actieve stof die gewoonlijk niet is toegestaan in PlanetProof mogelijk gemaakt worden. De calamiteitencommissie van SMK beoordeelt de aanvraag en geeft binnen 72 uur uitsluitel.

Het bevorderen van een verdere verduurzaming van de plantaardige productie zal doorgaan. Nieuwe inzichten, verdere mogelijkheden op het terrein van de precisie landbouw, het toelatingsbeleid met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen enz. enz., zijn ongetwijfeld ook de komende jaren nog aanleiding tot herziening van het “On The way to PlanetProof” schema.

Teeltregistratie

De keuze om gewassen te gaan telen volgens het schema van PlanetProof moet iedere teler voor zich maken. Gezien het eisenpakket en de voorwaarden zal daar wel het een en ander tegenover moeten staan. Op een aantal punten kunnen we het u makkelijker maken om aan de voorwaarden te voldoen. Met CropVision teeltregistratie maakt u een groot aantal zaken inzichtelijk. Denk hierbij aan de eisen ten aanzien van gewasbescherming, het actieve stofgebruik, bemesting en vruchtwisseling. Bovendien kunt u locaties van (bodemgebonden) ziekten vastleggen en later terugzien. Dit levert u een bonuspunt op.

Beslissingsondersteunende systemen (BOS)

Voor de gewasbescherming gelden strenge eisen en een groot aantal basis middelen (mancozeb, Basagran, MCPA, Stomp, veel bodemherbiciden) mogen alleen ingezet worden ten koste van malus-punten. Voor elk gewas kunt u dit (deels) compenseren door gebruik te maken van Gewis. Het gebruik van Gewis om je middelen qua weersomstandigheden optimaal toe te passen wordt beloond met 2 bonuspunten.

Voor de ziektebestrijding in aardappelen, uien, granen wortelen, knolselderij, koolgewassen en vuurbestrijding in bloembollen leveren adviessystemen bonuspunten op. Zo is het gebruik van Prophy in aardappelen of de adviesmodule voor uien goed voor 4 bonuspunten.

Gewasbeschermingsplan

Om een degelijk gewasbeschermingsplan in elkaar te zetten, ligt er met PlanetProof een nieuwe uitdaging. Wilt u die uitdaging aangaan dan wil AgroVision u waar het kan ondersteunen.”